

NEW YORK TIMES BESTSELLER

AHOJ,
DIEVČATKO

ANN

NAPOLITANO

AUTORKA KNIHY *MILÝ EDWARD*

KNIŽNICA
SVETOVÝCH BESTSELLEROV

**AHOJ,
DIEVČATKO**

ANN NAPOLITANO

**AHOJ,
DIEVČATKO**

TATRAN

Ahoj, dievčatko je fiktívny román. Mená, postavy, miesta a udalosti sú výplodom autorkinej fantázie alebo sú použité fiktívne. Akákoľvek podobnosť so skutočnými udalosťami, miestami alebo osobami, živými alebo mŕtvymi, je čisto náhodná.

Z anglického originálu Ann Napolitano: HELLO BEAUTIFUL,
ktorý vyšiel vo vydavateľstve The Dial Press, an imprint of Random House,
a division of Penguin Random House LLC,

New York 2023,

preložila Klaudia Feketeová.

Vyšlo vo Vydavateľstve TATRAN, Bratislava 2024 ako 5488. publikácia
a 202. zväzok edície LUK – Knižnica svetových bestsellerov.

Vydanie I.

Prebal a väzbu podľa pôvodného návrhu spracoval Peter Zentko.

Zodpovedná redaktorka Ina Martinová

Jazykové redaktorky Eva Melichárková, Zuzana Šulajová

Technický redaktor Peter Zentko

Sadzba AldoDesign, Bratislava

Vytlačil FINIDR, s.r.o., Český Těšín.

www.slovtatran.sk

:: knihy pre **hodnotnejší** život

All rights reserved.

Copyright © 2023 by Ann Napolitano

Translation © Klaudia Feketeová 2024

Slovak edition © Vydavateľstvo TATRAN 2024

ISBN 978-80-222-1592-3

Venujem Julie a Whit

Považoval niekto za šťastie, že sa narodil?
Ponáhľam sa povedať mu alebo jej, že rovnakým šťastím
je umrieť, a to viem.

Sprevádzam pri smrti umierajúceho a pri narodení prá-
ve vykúpané bábätko a nie som obmedzený v priestore me-
dzi klobúkom a topánkami, a skúmam rozmanité predmety,
ani dva z nich nie sú rovnaké a každý je dobrý, zem je dobrá
a hviezdy sú dobré a všetko, čo k nim patrí, je dobré.

WALT WHITMAN, *SPEV O MNE**

*WHITMAN, Walt: *Spev o mne*. Kordíky: Skalná ruža 2019, 120 s. Preložil Juraj Kuniak.

William

FEBRUÁR 1960 – DECEMBER 1978

P RVÝCH ŠEŠŤ DNÍ ŽIVOTA NEBOL WILLIAM WATERS JEDINÁČIK. Mal trojročnú ryšavú sestričku Caroline. Bolo ju vidieť na nemých domácich videách, na ktorých sa ich otec smial, a ten pohľad William už nikdy nezažil. Otec sa tam tváril srdečne a očividne za to mohla drobná ryšavka, ktorá si na jednom z videí preťahovala šaty cez tvár a s chichotom pobehovala do kruhu. Kým bol William s mamou po svojom narodení v nemocnici, Caroline dostala horúčku a kašeľ. Zdalo sa, že po ich návrate domov sa dievčatku polepšilo, no kašeľ neustupoval, a keď za ňou rodičia raz ráno prišli do detskej izby, našli ju v postielke mŕtvu.

Rodičia ju Williamovi počas dospievania nikdy nespomenuli. Jediná jej fotografia stála na okraji príručného stolíka v obývačke a William k nej občas podišiel, aby sa uistil, že naozaj nejakú sestru mal. Presťahovali sa do domu s tmavomodrými šindľami na druhej strane Newtonu – čo bolo predmestie Bostonu – a v tejto domácnosti už bol jedináčikom. Otec pracoval dlhé hodiny ako účtovník v centre mesta. Po smrti dcéry sa jeho tvár už nikdy neroztiahla do srdečného úsmevu. Williamova matka fajčila v obývačke cigarety a pila bourbon, niekedy sama a niekedy so susedou. Mala zbierku záster s volánmi, ktoré nosila pri varení, a rozrušilo ju, keď si niektorú zašpinila.

„Možno by si ich nemala nosiť pri varení,“ podotkol raz William, keď sa jeho matka s červeňou v tvári a na pokraji slíz rozčuľovala pre

tmavú škvrtu od omáčky. „Mohla by si si namiesto zástery zastrčiť za opasok utierku ako pani Kornetová.“

Matka sa na neho pozrela, akoby prehovoril po grécky. William dodal: „Pani Kornetová, tá, čo býva vedľa nás. Nosí namiesto zástery utierku.“

Od piatich rokov chodieval William s basketbalovou loptou do neďalekého parku, pretože basketbal na rozdiel od bejzbalu alebo futbalu mohol hrať aj sám. Bolo tam opustené basketbalové ihrisko a zvyčajne bol kôš voľný. William naň celé hodiny strieľal a predstieral, že je hráč bostonských Celtics. Jeho najobľúbenejším hráčom bol Bill Russell, ale na jeho imitovanie by potreboval ešte jedného hráča, ktorý by ho blokoval alebo bránil. Najlepším strelcom bol Sam Jones, a tak William väčšinou imitoval Jonesa. Snažil sa napodobniť rozohrávačov dokonalý strelecký postoj a zároveň sa tváril, že stromy rastúce okolo ihriska sú jasajúci fanúšikovia.

Keď mal desať, vybral sa v jedno popoludnie na ihrisko a zistil, že je obsadené. Chlapci – bolo ich asi šesť vo Williamovom veku – sa naháňali pomedzi koše za loptou. William začal cúvať, ale jeden z nich naňho zakričal: „Hej, chceš si zahrať?“ A potom, nečakajúc na odpoveď, dodal: „Si s modrými.“ Už o niekoľko sekúnd bol William ponorený do hry a srdce mu búšilo. Jeden z chalanov mu prihral loptu a on mu ju obratom vrátil, lebo sa bál, že netrafí kôš a povedia mu, že hrá mizerne. No o pár minút sa hra náhle skončila, pretože jeden z nich musel odísť, a chlapci sa rôznymi smermi rozprchli z ihriska. William kráčal domov a srdce mu stále divo tíklo. Odvtedy sa chlapci sporadicky objavovali na ihrisku v čase, keď tam bol aj William. Zdalo sa, že neprichádzajú podľa nejakého harmonogramu, ale vždy ho zavolali k sebe, akoby bol jedným z nich. To ho neprestávalo prekvapovať. Deti aj dospelí sa vždy pozerali priamo cez neho, akoby bol neviditeľný. A rodičia sa naňho nepozerali takmer vôbec. William to prijal a chápal to – bol predsa nudný a nezapamätateľný. Jeho charakteristickou črtou bola bledosť. Vlasy mal farby piesku, oči svetlomodré a pokožku takú bielu, ako majú ľudia anglického a írskoho pôvodu. Vedel, že vnútri je rovnako nezaujímavý a zakríknutý ako navonok. V škole nikdy neprehovoril a nikto sa s ním nehral. No chlapci na basketbalovom ihrisku ponúkli Williamovi prvýkrát šancu byť súčasťou niečoho a nemusieť pritom rozprávať.

Učiteľ telesnej výchovy mu v piatej triede povedal: „Poobede ťa vídam strieľať na kôš. Aký vysoký je tvoj otec?“

William naňho bezvýrazne hľadel. „Nie som si istý. Asi normálne.“

„Dobre, bude z teba teda rozohrávač. Musíš zapracovať na úchope. Poznáš Billa Bradleyho? Toho nemotorného chlapíka, ktorý hrá za Knicks? Keď bol malý, prilepil si k okuliarom kus kartónu, aby si nevidel na nohy. Potom s tými okuliarmi na očiach dribloval hore-dole po chodníku. Určite vyzeral ako blázon, ale jeho grif sa neskutočne zlepšil. Vie výborne predvídať pohyb a polohu lopty a nemusí sa na ňu ani pozeráť.“

William v to poludnie uháňal domov a celým telom mu pulzovalo vzrušenie. Prvý raz sa dospelý človek díval priamo naňho – všimol si ho a všimol si aj to, čo robí – a táto pozornosť v ňom vyvolala úzkosť. Kým hľadal v zadnej časti zásuvky písacieho stola hračkárske okuliare, rozkýchal sa. A kým si na okuliare zospodu opatrne lepil kartónové trojuholníky, dvakrát si odbehol na záchod.

Vždy keď sa William necítil dobre, bál sa, že zomrie. Minimálne raz mesačne sa po škole zahrabal do prikrývok presvedčený, že je smrteľne chorý. Rodičom o tom, samozrejme, nepovedal, pretože choroby boli v tomto dome zakázané. Najmä kašeľ sa považoval za príšernú zradu. Pri prechladnutí si William dovolil kašľať iba za zatvorenými dverami šatníka, pričom tie zvuky tlmil rad visiacich košiel na zapínanie, ktoré musel nosiť do školy. Keď bežal z domu s loptou a okuliarmi, cítil známy strach, ktorý ho štekľil na pleciach a v zátylku. Teraz však nemal čas na chorobu, nemal čas na strach. Cítil, akoby posledný kúsok jeho identity zapadol na miesto. Chalani na ihrisku si ho všimli a telocvikár tiež. On sám možno vôbec netušil, kto je, ale svet mu to povedal – je basketbalista.

Telocvikár dal Williamovi ďalšie tipy, ktoré mu pomohli rozvinúť nové zručnosti. „Keď si v obrane, odrážaj deti plecocom alebo zadkom. Rozhodcovia to neodpískajú ako faul. Šprintuj, zrýchli krok a ober súpera o loptu pri driblovaní!“ William pracoval aj na prihrávkach, aby mohol podávať loptu najlepším hráčom v parku. Chcel si udržať svoju pozíciu na ihrisku a vedel, že ak pomôže ostatným hráčom, udrží si vlastnú dôležitosť. Naučil sa, kam utekať, aby poskytol strelcom priestor na únik. Clonil, aby mohli strieľať z oblúbenej pozície. Chlapci ho po úspešnej hre tľapkali po chrbte a vždy chceli, aby hral v ich

tíme. Toto prijatie utlmilo časť Williamovho strachu – na basketbalovom ihrisku vedel, čo má robiť.

Keď nastúpil na strednú školu, bol už dostatočne dobrý, aby hral za školský tím. Meral stosedemdesiatdva centimetrov a zastával pozíciu rozohrávača. Hodiny tréningov s upravenými okuliarmi sa vyplatili – bol zďaleka najlepším driblérom v tíme a výborne ovládal strelbu vo výskoku zo strednej vzdialenosti. Trénoval aj doskakovanie, čo pomohlo jeho tímu kompenzovať straty lopty. Prihrávanie šlo Williamovi zo všetkého najlepšie a spoluhráči si uvedomovali, že keď je v zostave, ich výsledky sú lepšie. Bol jediným prvákom v tíme, a tak keď starší spoluhráči pili pivo v pivnici u kamaráta, ktorého rodičia boli ochotní privrieť nad tým oči, Williama nikdy nepozvali. Jeho spoluhráči boli šokovaní – všetci boli šokovaní –, keď v lete po druhom ročníku vyrástol o trinásť centimetrov. Vyzeralo to, akoby sa jeho telo nedokázalo zastaviť, keď raz začalo rásť, a kým skončil strednú školu, meral už dva metre. V jedení však nedokázal udržať krok so svojou výškou a bol príšerne vychudnutý. Jeho mama sa zatvárala vydesene vždy, keď sa ráno vtackal do kuchyne, a kedykoľvek prešiel okolo nej, núkala mu jedlo. Zrejme mala pocit, že jeho vychudnutosť na ňu vrhá zlé svetlo, pretože kŕmiť ho bola jej zodpovednosť. Rodičia sa niekedy prišli pozrieť na zápas, ale nebolo to veľmi často. Zdvorilo si sadli na tribúnu a tvárili sa, že na ihrisku nikoho nepoznajú.

Neboli na zápase, keď William doskočil a zrazili ho na zem. Jeho telo sa pri páde skrútilo a nešťastne dopadol na pravé koleno. Kĺb zachytil celú silu nárazu aj jeho ťarchu. V kolene zaprašťalo a zahmlilo sa mu pred očami. Tréner, ktorý ovládal očividne iba dve polohy hlasu – krik a mrmlanie –, mu zvraskol do ucha: „Si v pohode, Waters?“ William zvyčajne na krik aj na mrmlanie reagoval otázkou – nikdy sa necítil dostatočne sebaistý, aby si trúfol na vyhlásenie. Odkášľal si. Hmla okolo neho aj v jeho vnútri bola hustá a pretkaná bolesťou, ktorá mu vystreľovala z kolena. „Nie,“ odpovedal.

Zlomil si jabĺčko, čo znamenalo, že vymešká posledných sedem týždňov juniorskej sezóny. Nohu mu znehybnili sadrou a dva mesiace bol odkázaný na barly. To spôsobilo, že prvýkrát od svojich piatich rokov nemohol hrať basketbal. William teda sedel na stoličke vo svojej izbe a hádzal skrčené papierové gule do vzdialeného koša. Hmla, ktorá sa na neho zniesla pri zranení, ostala s ním, pokožku mal vlhkú a stu-

denú. Podľa lekára sa úplne zotaví a v poslednom ročníku môže opäť hrať, no William aj napriek tomu pociťoval každú minútu dňa paniku. Aj čas plynul zvláštny. Myslel si, že v tejto sadre, na tejto stoličke, v tomto dome zostane uväznený naveky. Začínal mať pocit, že to nedokáže, že v tomto zlomenom tele už dlhšie nevydrží. Premýšľal o sestričke, o tom, že Caroline tu už nie je. Premýšľal nad jej neexistenciou, ktorej nerozumel, ale ako sa ručička hodín posúvala od jednej minúty k druhej, prial si, aby tu nebol ani on. Mimo basketbalového ihriska neznamenal nič. Nikomu by nechýbal. Keby zmizol, bolo by to, akoby ani nikdy neexistoval. Nikto nehovoril o Caroline a nikto nebude hovoriť ani o ňom. Až keď Williamovi konečne vyslobodili nohu zo sadry a mohol opäť behať a strieľať na kôš, hmla a myšlienky na odchod sa rozplynuli.

Vďaka obstojným známkam a sľubnej basketbalovej forme dostal niekoľko ponúk na štipendium od univerzít so špičkovým basketbalovým programom. Bol za ne vďačný, pretože rodičia nikdy nenaznačili, že by mu zaplatili vysokú školu, a bral to tiež ako príslub, že bude s hraním basketbalu určite pokračovať. Chcel odísť z Bostonu – nikdy totiž nebol viac ako stopäťdesiat kilometrov od jeho centra –, ale vlhká horúčava juhu ho znervózňovala, preto prijal štipendium na Severozápadnú univerzitu v Chicagu. Koncom augusta v roku 1978 dal na vlakovej stanici matke bozk na rozlúčku a potriasol otcovi rukou. S dlaňou pritlačenou k otcovej napadla Williamovi zvláštna myšlienka, že svojich rodičov možno už nikdy neuvidí – že mali iba jedno dieťa, ale on to nebol.

PRI VYPLŇANÍ VYSOKOŠKOLSKÉHO rozvrhu sa William zameral na semináre z histórie. Mal pocit, že vo vedomostiach o fungovaní sveta má obrovské medzery a že dejepis prináša odpovede, ktoré ich vyplnia. Oceňoval, že akademická obec sa pozrie na dve nesúvisiace udalosti a nájde v nich vzorec. Najprv sa stalo toto, potom sa stalo tamto. Nič sa nedialo náhodne, a tak bolo možné spojiť atentát na rakúskeho arcivojvodu so svetovou vojnou. Vysokoškolský život bol pre Williama príliš nový na to, aby sa dal predvídať, a aj napriek nadšeným študentom, ktorí si s ním ochotne tlapli, kým sa predieral rušnou chodbou na internáte, zápasil s hľadaním vnútornej rovnováhy. Svoje

dni vyplňal štúdiom v knižnici, tréningmi na basketbalovom ihrisku a účasťou na seminároch. Na každom z týchto miest vedel, čo má robiť. V triede sa vždy spustil na stoličku, otvoril zošit a len čo začal vyučujúci rozprávať, pocítil, ako mu telo ochablo od úľavy.

William si na hodinách len zriedka všimol iných študentov, ale Julia Padavanová na seminári európskych dejín vytŕčala, pretože z jej tváre priam sršalo odhodlanie a svojimi otázkami privádzala profesora – staršieho Angličana zvierajúceho v pästi obrovskú vreckovku – do šialenstva. Dlhé kučeravé vlasy jej viali okolo rozžiarenej tváre ako záclony, kým kládla otázky ako: *Pán profesor, zaujímaloby ma, akú úlohu v tom celom zohrávala Clementine. Je pravda, že bola Churchillovou hlavnou poradkyňou? Alebo: Mohli by ste mi priblížiť vojnový kódovací systém? Mám na mysli špecifiká jeho fungovania. Rada by som videla nejaký príklad.*

William počas vyučovania nikdy nerozprával ani nevyužíval konzultačné hodiny vyučujúcich. Bol presvedčený, že úlohou študentov je držať jazyk za zubami a nasávať vedomosti. Stotožňoval sa s profesorovým názorom na kučeravé dievča, teda že jej časté poznámky a otázky, aj keď pre Williama často zaujímavé, sú nezdvorilé. Tkanina solídnej triedy pozostávala z počúvajúcich študentov a profesora, ktorý poskytoval svoju múdrosť v starostlivo rozvinutom koberci slov – a toto dievča tkaninu deravilo, akoby o jej existencii nemalo ani potuchy.

Jedného dňa dievčina Williama vylakala, keď sa nečakane zjavila hneď vedľa neho a predstavila sa: „Ahoj, som Julia.“

„William. Ahoj.“ Musel si najprv odkašať, v ten deň prehovoril po prvý raz. Dievča si ho premeriavalo veľkými vážnymi očami. Všimol si, že pod slnečnými lúčmi hádžu jej hnedé vlasy medové odlesky. Vyzerala oslnivo, zvonku aj zvnútra.

„Prečo si taký vysoký?“

Nebolo nezvyčajné, že si ľudia všimli jeho výšku. Uvedomoval si, že kedykoľvek vošiel do miestnosti, jeho veľkosť každého prekvapila a väčšina ľudí cítila nutkanie niečo poznamenať. Niekoľkokrát do týždňa počul: *Áký je vzduch tam hore?*

Julia sa však pri otázke tvárila podozrievavo a jej výraz ho rozosmial. Zastal na chodníku, ktorý pretínal nádvorie, a tak zastala aj ona. Smial sa len zriedka a v rukách mu brnelo, akoby sa práve pre-

bral zo spánku s nedostatkom kyslíka. Celkovo mal pocit príjemného šteklenia. William si na tento moment neskôr spomenul a vedel, že práve vtedy sa do nej zalúbil. Alebo presnejšie, vtedy sa do nej zalúbilo jeho telo. Pozornosť tohto dievčaťa vylákala uprostred nádvorja z každého zákutia jeho tela smiech. Williamovo telo – unavené a unudené váhavou myslou – muselo v jeho nervoch a svaloch spustiť ohňostroj, aby ho upozornilo, že sa deje niečo dôležité.

„Prečo sa smeješ?“ opýtala sa Julia.

Podarilo sa mu svoju reakciu viac-menej utlmiť. „Nehnevaj sa, prosím ťa,“ ospravedlňoval sa.

Nedočkavo pokrútila hlavou. „Nehnevám sa.“

„Netuším, prečo som taký vysoký.“ Tajne však veril, že sa k tejto výške dopracoval vlastnou vôľou. Naozajstný basketbalista musí merať aspoň stodeväťdesiat centimetrov a Williamovi na tom záležalo tak veľmi, že sa vzoprel vlastnej genetike. „Hrám za tunajší basketbalový tím.“

„Aspoň si to využil vo svoj prospech,“ poznamenala. „Možno sa prídem pozrieť na niektorý zápas. Zvyčajne sa o šport veľmi nezaujímam a chodím sem iba na prednášky.“ Odmlčala sa a potom rýchlo, akoby v rozpakoch, dodala: „Bývam doma, aby som ušetrila.“

Julia mu povedala, aby si zapísal jej číslo do zošita na dejepis, a skôr než odišla, súhlasil, že jej nasledujúci večer zavolá. Do istej miery bolo jedno, či sa do nej zalúbil, alebo nie. Zdalo sa totiž, že uprostred nádvorja sa táto mladá žena rozhodla, že budú tvoriť pár. Neskôr sa mu priznala, že ho v triede pozorovala celé týždne a páčilo sa jej, aký je vnímavý a vážny. „Nebol si ľahkomyselný ako ostatní chalani.“

Aj po zoznámení s Juliou zaberol basketbal väčšinu Williamovho času a myšlienok. Na strednej bol najlepším hráčom v tíme, no s hrôzou zistil, že na vysokej škole patrí medzi najslabších. Tu jeho výška nestačila na to, aby vynikol, a ostatní chalani boli silnejší. Väčšina z nich posilňovala už niekoľko rokov a William bol zdeseňý, že na to nepomyslel skôr. Počas tréningov ho ľahko odstrčili alebo zhodili. Začal teda pred basketbalom chodiť do posilňovne a na ihrisku zostával do neskorých hodín, aby si nacvičil streľbu z rôznych uhlov. Stále bol hladný a po vreckách nosil sendviče. Uvedomil si, že jeho úlohou v tíme bude stmelovať ho. Bol dostatočne dobrý v prihrávkach, streľbe aj obrane, a to vyvažovalo jeho nedostatočnú

atletickosť. No jeho najvzácnejšou vlastnosťou bolo, že len zriedka robil počas hry chyby. „Vysoké basketbalové IQ, ale slabý vo výskoku,“ povedal o ňom raz jeden z trénerov, keď si myslel, že nie je nablízku. Jednou z podmienok čerpania štipendia bola práca v areáli školy, a tak si vybral tú, ktorú mohol robiť v budove telocvične, pretože mu to vyhovovalo vzhľadom na tréningy. V určenom čase sa hlásil v pracovni v suteréne obrovskej budovy, kde sa pred neho postavila vychudnutá žena s afroúčesom a okuliarmi. Pokrútila hlavou a vyhlásila: „Si na nesprávnom mieste. Povedali ti, aby si sa prihlásil sem? Belochov nepridelujú do pracovne. Skús sa zapísať do knižnice alebo do voľnočasového centra. Chod!“

William sa zahľadl do dlhej úzkej miestnosti. Na jednej strane stál rad tridsiatich práčok a na druhej rad tridsiatich sušičiek. Naozaj tam žiadneho iného belocha nevidel.

„A záleží na tom?“ spýtal sa. „Chcel by som tu pracovať. Prosím!“

Znova pokrútila hlavou a okuliare sa jej zatriasli na nose, no skôr ako stihla prehovoriť, Williama ťapla po chrbte či asi ruka a niekto hlbokým hlasom vyslovil jeho meno. Obrátil sa a zbadal Kenta, ďalšieho prváka v basketbalovom tíme na pozícii silového vysokého krídla. Kent mal takmer opačné basketbalové zručnosti ako William – bol vynikajúci atlét, ktorý priam teatraľne smečoval, dával poriadne zabráť palubovke a neprestajne šprintoval, ale nevedel čítať hru, niekoľkokrát stratil loptu a nikdy netušil, kde má brániť. Tréner sa chytal za hlavu, keď ho pozoroval na ihrisku, pravdepodobne šokovaný rozdielom medzi mladíkovým fyzickým potenciálom a splašenou, chaoticou hrou.

„Ahoj, kamoš,“ pozdravil ho Kent. „Aj ty tu pracuješ? Môžem mu ukázať, ako to tu chodí.“ Kent venoval prísnej žene široký očarujúci úsmev.

Trochu sa uvoľnila a odvetila: „Okej, v poriadku. Ber mi ho z krku a budem sa tváriť, že tu nie je.“

Od tej chvíle si William s Kentom plánovali zmeny v pracovni tak, aby mohli pracovať spolu. Prali stovky uterákov a dresov pre všetky tímy. Najhoršie boli futbalové, pretože zápach a hlboko zažraté škvrny od trávy si vyžadovali špeciálne bielidlo, ktoré museli votrieť do látky. Obaja si na každý krok pracieho procesu vytvorili rytmus, a keďže sa sústredili na čas a efektívitu, mali pocit, že práca je akýmsi predĺže-

ním basketbalového tréningu. Čas v pracovni využívali na rozbor hier a premýšľali, ako by sa ich tím mohol zlepšiť.

Kým skladali v jedno popoludnie obrovskú hromadu uterákov, William vysvetľoval: „Má to vyzeráť takto: začína sa prihrávkou medzi rozohrávačmi, krídlo ustúpi od clony pri základnej čiare a rozohrávač cloní pre silové krídlo.“ William sa odmlčal, aby sa uistil, že Kent rozumie. „Ak ide prihrávka na silové krídlo, tak malé krídlo ustúpi do rohu, silové krídlo vyjde z clony a druhý rozohrávač cloní slabú stranu.“

„Cloní clonu.“

„Presne tak, a ak silové krídlo prihrá malému krídlu, tak sa celý postup zopakuje.“

„To je predsa príliš predvídateľné! Tréner od nás chce, aby sme dookola opakovali to isté...“

„Ale ak to urobíme správne, obrana veľa nezmôže aj napriek tomu, že budú vedieť, čo urobíme, najmä ak –“

„Chalani,“ prerušil ho muž stojaci pri vedľajšej sušičke, „uvedomujete si, že to, čo tu splietate, nedáva žiaden zmysel? Sledujem síce basketbal, ale nemám ani šajnu, o čom hovoríte.“

Kent s Williamom sa na neho uškrnuli. Po zmene vyšli hore do telocvične, kde bolo aspoň o desať stupňov chladnejšie, a hádzali na kôš.

Kent pochádzal z Detroitu, mal vyhranené názory na všetkých hráčov a tímy v NBA a často prerušil vetu v polovičke, aby sa mohol zasmiať na hlúpych vtipoch, ktoré lietali šatňou ako papierové lietadielka. Počas tréningov na neho tréner opakovane kričal, že sa predvádza, za čo sa Kent ospravedlnil, ale nedokázal sa kontrolovať a o päť minút sa predvádzal znova. „Základné kroky!“ hromžil tréner stále dookola.

Kent tvrdil, že je príbuzný Magica Johnsona, končiaceho študenta Michiganskej štátnej univerzity, ktorého všetci považovali za prvú voľbu v nadchádzajúcom drafte NBA. Bolo pre neho neskutočne ľahké nájsť si priateľov – všetci ho mali radi – a o to viac sa William čudoval, prečo sa rozhodol tráviť čas práve s ním. Vnímal iba to, že si Kent vychutnáva jeho mlčanlivosť a berie ju ako príležitosť riadiť ich priateľstvo. Väčšinou rozprával Kent a William si až neskôr uvedomil, že sa mu zveroval s osobnými príbehmi, len aby ho prinútil vyrozprávať tie jeho. Po príhode o Kentovej babke, ktorej diagnostikovali leukémiu a celú rodinu to nesmierne šokovalo – tvrdila totiž, že bude žiť večne,

a vyžarovala z nej taká sila, že tomu všetci verili –, sa mu William zveril, že si doteraz s rodičmi vymenil iba jeden list a počas vianočných prázdnin sa chystá zostať na internáte.

Keď po dlhom večernom tréningu pomaly kráčali tichým areálom a do svalov im od únavy vystreľovali kŕče, Kent nadhodil: „Občas si musím pripomenúť, že nezáleží na tom, či ma tréner pošle na lavičku, alebo ma zvozí, lebo nevie oceniť moju krásnu hru. Idem na medicínu. Moju budúcnosť zničiť nemôže.“

Williama to zaskočilo. „Bude z teba lekár?“

„Na milión percent. Ešte neviem, ako vyriešim školné, ale na niečo prídem. Čo budeš robiť ty po škole?“

William si uvedomil, že má studené prsty. Bol skorý november, a keď sa nadýchol, do pľúc mu prenikol ľadový vzduch. Nikdy nepremýšľal nad životom po štúdiu a bol si plne vedomý, že náročky odvracia zrak od budúcnosti. Chcel povedať *hrať basketbal*, ale nebol dosť dobrý, aby sa ním mohol živiť. Kentova otázka iba potvrdila, že ani on ho nepovažuje za dostatočne nadaného.

„Neviem,“ odvetil.

„Tak nad tým začneme premýšľať,“ navrhol Kent. „Máš vlohý. A máme čas.“

Mám nejaké vlohý? pomyslel si William. Nebol si vedomý iných ako tých basketbalových.

Julia začiatkom decembra prišla na piatkový zápas, a keď si ju William všimol na tribúne, zahmlilo sa mu pred očami a loptu prihral súperom. „Hej!“ zakričal Kent, keď preletel okolo Williama. „Čo to bolo za hlúposť?“ Pri obrane však súperom dvakrát ukradol loptu a otočil vývoj zápasu v prospech Wildcats. Počas útoku sa mu podarilo prihrávkou o zem z polkruhu za čiarou trestného bodu dostať loptu k voľnému strelcovi. Tesne pred polčasom Kent vykrikoval: „Už viem! Máš tu dievča! Kde sedí?“

Po zápase – Wildcats vyhrali a William odohral svoje najlepšie minúty začiatku sezóny – šiel na tribúnu, aby Juliu pozdravil. Až keď sa priblížil, všimol si, že sedí s ďalšími tromi dievčatami, ktoré sa na ňu podobajú. Všetkým padali na plecía rovnaké divoké kučery. „To sú moje sestry,“ vysvetlila Julia. „Priviedla som ich, aby ťa posúdili ako talentoví skauti. Tak to chodí v športe, nie?“

William prikývol a zrazu si pod drobnohľadom štyroch dievčat až

pridobre uvedomil krátkosť svojich basketbalových šortiek a tenkosť dresu bez rukávov.

„Užili sme si to,“ povedalo jedno z mladšie vyzerajúcich dievčat. „Ale vyzerá to vyčerpávajúco. Neviem, či som sa niekedy v živote potila tak veľmi ako ty. Volám sa Cecelia a toto je moja dvojčička Emeline. Máme štrnásť.“

Emeline a Cecelia sa naňho priateľsky usmiali a on im úsmev opätovoval. Julia a sestra, ktorá stála po jej druhom boku, ho skúmali ako klenotníčky odhadujúce hodnotu drahokamu. Neprekvapilo by ho, keby niektorá vytiahla z kabelky hodinársku lupu a priložila si ju k oku. Julia podotkla: „Vyzeral si veľmi pôsobivo... tam na palubovke.“

William sa začervenal a aj Juliine líca zružoveli. Vnámal, ako po ňom toto nádherné dievča túži, a nemohol uveriť svojmu šťastiu. Zatiaľ ho nikdy nikto nechcel. Želal si, aby ju mohol vziať do náručia, rovno tu pred sestrami, pred celou arénou, ale také trúfalé konanie nemal v povahe. Celý sa potil a Julia opäť prehovorila.

„Toto je Silvie. Ja som staršia, ale iba o desať mesiacov.“

„Rada ťa spoznávam,“ vyhlásila Silvie. Mala o odtieň tmavšie vlasy ako Julia a drobnejšiu postavu s menej výraznými krivkami. Aj naďalej si ho premeriavala, zatiaľ čo Julia žiarila ako páv, keď rozprestrie chvost. William si všimol, že jeden gombík na Juliinej blúzke sa rozopol, lebo bol príliš napnutý na jej bujnom poprsí. Kým si to uvedomila a rýchlo sa zapla, zachytil pohľadom jej ružovú podprsenu.

„Koľko máš súrodencov?“ opýtala sa Emeline alebo Cecelia. Neboli to identické dvojčatá, ale zdali sa mu veľmi podobné. Tá istá olivová plet, rovnaké svetlohnedé vlasy.

„Súrodencov? Žiadnych,“ odpovedal, aj keď sa mu v mysli zjavila zarámovaná fotografia ryšavého batolaťa v obývačke u rodičov.

Julia už vedela, že je jedináčik – bola to jedna z jej prvých otázok, keď spolu prvý raz telefonovali –, ale ostatné sestry vyzerali až komicke šokované.

„To je strašné!“ zareagovala Emeline alebo Cecelia.

„Mali by sme ho k nám pozvať na večeru,“ navrhla Silvie a ostatné dievčatá prikývli. „Vyzerá osamelo.“

A tak William po štyroch mesiacoch od začiatku bakalárskeho štúdia získal prvú frajerku a novú rodinu.

Julia

DECEMBER 1978 – JÚL 1981

V ČASE, KEĎ MAL WILLIAM PRÍSŤ, BOLA JULIA ZA DOMOM v obdĺžnikovej záhrade s rozmermi osemnásť krát šestnásť metrov ohraničenej dreveným plotom a pozorovala matku pri vykopávaní posledných zemiakov sezóny. Vedela, že bude dochvíľny a že ho dnu vypustí jedna zo sestier. Pravdepodobne ho vykoľajú otec, ktorý bude zisťovať, či pozná naspamäť nejakú báseň, a Emeline s Ceceliou, ktoré ani na chvíľu neobsedia a nezmlknú. Sylvie mala službu v knižnici, takže jej skúmového pohľadu bude ušetrený. Pár minút osamote so sestrami a otcom umožní Williamovi zoznámiť sa s nimi – Julia mu chcela ukázať, akí sú milí – a potom bude ešte nadšenejší, keď ju uvidí vchádzať dnu. Julia bola v rodine známa pompéznyimi príchodmi, čo znamenalo, že si svoj príchod vždy načasovala, zatiaľ čo zvyšok rodiny nie. Keď bola malá, vchádzala do kuchyne alebo do obývačky so zvolaním: *ta-dá!*

Čo si William pomyslí o ich malom domčeku natlačenom vedľa identicky učupených tehlových domov na 18. ulici? Padavanovci bývali v Pilsene, robotníckej štvrti plnej prisťahovalcov. Steny budov tu zdobili farebné nástenné maľby a v miestnom supermarkete bolo počť španielčinu alebo poľštinu rovnako často ako angličtinu. Julia sa bála, že Williamovi bude okolie aj interiér ich domu pripadať ošumelý. Kvetinový gauč prikrytý igelitom. Drevený kríž na stene. Rad zarámovaných svätíc vedľa jedáľenského stola. Keď bola Juliina matka frustrovaná, nahlas ich vyvolávala po mene a oči pritom upierala na

ich tváre, akoby ich žiadala o záchranu pred touto rodinou. *Adelaida, Agnesa Rímska, Katarína Sienská, Klára z Assisi, Brigita Írska, Mária Magdaléna, Filoména, Terézia z Ávily, Mária Gorettiová*. Všetky štyri dievčatá vedeli tieto mená recitovať lepšie než ruženec. Ich rodinné večere sa takmer nikdy nezaobišli bez toho, aby ich otec nerecitoval poéziu alebo matka nevyvolávala svätice.

Julii naskočili zimomriavky. Nemala na sebe kabát a vonku boli asi štyri stupne, ale väčšina Chicagčanov odmietala považovať za zimu čokoľvek nad nulou. „Páči sa mi,“ povedala mame otočenej chrbtom.

„Pije?“

„Nie. Je basketbalista. A má skvelé študijné výsledky. Študuje históriu.“

„Je taký bystrý ako ty?“

Julia sa zamyslela. Bol očividne inteligentný. Mozog mu fungoval. Kládol otázky, ktorými jej dával najavo, že jej chce porozumieť. Jeho inteligencia sa však neprejavovala silnými názormi. Mal otázky, ale neveril si pri odpovediach – bol formovateľný. William sa s ňou párkrát učil v Lozanovej knižnici, ktorá sa nachádzala iba pár ulíc od domu Padavanovcov. Sylvie tam pracovala a všetci v okolí ju využívali na stretnutia, ale pre Williama to znamenalo, že po štúdiu musel neskoro večer hodinu cestovať späť na internát. Keď si plánovali víkend, vždy hovoril: „Prispôbim sa čomukoľvek, čo chceš ty. Máš najlepšie nápady.“

Julia sa nikdy nezamýšľala nad fyzickou inteligenciou, až kým neprišla na jeden z jeho nedávnych basketbalových zápasov. Prekvapilo ju, s akým nadšením sledovala Williama pri hre. Zažila jeho silnejšiu stránku, ktorú mimo ihriska nepredvádzal: kričal príkazy spoluhráčom, využíval svoje vysoké silné telo na blokovanie súpera pred košom. Juliu šport nezaujímal a nerozumela pravidlám, ale jej prekrásny priateľ šprintoval a vyskakoval a obracal sa s takou živelnosťou a sústredením, že si pomyslela: *áno!*

„Je to zodpovedný človek,“ odvetila Julia. „A berie život rovnako vážne ako ja.“

Rose vstala. Cudzí človek by sa pri pohľade na ňu rozosmial, ale Julia si už na jej zjav zvykla. Keď jej mama záhradníčila, mala na sebe upravený výstroj bejzbalového chytača, doplnený tmavomodrým sombrero. Všetko to našla na ulici. Ich časť štvrte bola stopercentne

talianka, ale v susedných uliciach žilo plno mexických rodín a Rose vytiahla klobúk z odpadkového koša po oslave ich národného sviatku Cinco de Mayo. Bejzbalový výstroj si privlastnila, keď sa Frank Ceccione, bývajúci o dva domy nižšie, zaplietol s drogami a odišiel zo školského tímu. Rose nosila jeho obrovské chrániče na nohy a na hrudný chránič našila vrecká na záhradnícke náčinie. Vyzerala ako hráč pripravený na hru – ibaže nikomu nebolo jasné, na akú.

„Takže nie je múdrejší ako ty.“ Rose nadvihla modré sombrero a prehrabla si vlasy, ktoré boli rovnako kučeravé ako vlasy jej dcér, len popretkávané šedinami. Nebola ani zďaleka taká stará, ako vyzerala, ale pred mnohými rokmi si zakázala oslavovať narodeniny, čím osobne vyhlásila vojnu plynutiu času. Juliina matka sa zahľadela na hriadky v záhrade. Už jej zostávalo pozbierať iba zemiaky a cibuľu. Väčšinou sa teraz venovala príprave záhrady na zimu. Jediný kúsok pôdy, v ktorej sa nič nepestovalo, tvoril úzku cestičku medzi rastlinami a bielou sochou Panny Márie v ľavom zadnom kúte pri plote. Rose si povzdychla: „Asi je to tak dobre. Som miliónkrát múdrejšia ako tvoj otec.“

Julia chápala, že „múdry“ je ošemetný pojem – ako ho možno definovať, najmä ak ani jeden z jej rodičov nechodil na vysokú školu? Ale mama mala pravdu. Julia videla fotky krásnej, upravenej a vysmiatej Rose s Charliem v tej istej záhrade na začiatku ich manželstva, no jej matka sa nakoniec zmierila s manželským sklamaním a navliekla si ho rovnako ako svoj smiešny záhradnícky úbor. Všetko jej úsilie o postrčenie manžela k nejakej finančnej stabilite a úspechu stroskotalo. A tak bol Charlieho územím dom a jej útočiskom sa stala záhrada.

Obloha sa zatiahla a vzduch sa ochladil. Keď prídu mrazy, celá štvrť utíchne, ale dnes v nej počuť vravu, ako keby sa snažila ešte naposledy niečo povedať: deti sa v diaľke nahlas smiali, staršia pani Ceccioneová trkotala v záhrade, motorka si trikrát odkašľala, kým naštartovala. „Myslím, že je čas ísť dnu,“ oznámila Rose. „Hanbíš sa, že tvoja matka vyzerá takto?“

„Nie,“ odpovedala Julia. Vedela, že Williamova pozornosť bude patriť jej. Zbožňovala pohľad plný nádeje, ktorý na ňu William upieral, akoby bol loďou hľadajúcou ideálny prístav. William vyrastal v peknom dome s pracujúcim otcom, veľkým trávnikom a vlastnou detskou izbou. Očividne vedel, ako vyzerá úspech a istota, a fakt, že túto perspektívu videl v Julii, ju nesmierne tešil.

Rose sa snažila vybudovať si stabilný život, ale Charlie odniesol alebo prevrátil každý kameň, ktorý položila. Julia sa už uprostred prvého rozhovoru s Williamom rozhodla, že on je pre ňu ten pravý. Mal všetko, čo hľadala, a ako povedala matke, proste sa jej veľmi páčil. Pohľad naňho ju nútil usmievať sa a s láskou vkladala svoju malú dlaň do jeho veľkej. Tvorili výborný tím: William zažil život, po ktorom túžila, takže vedel usmerňovať jej nekonečnú energiu, zatiaľ čo si budovali spoločnú budúcnosť. Len čo budú zosobášení a usadia sa vo vlastnom domove, Julia pomôže svojej rodine. Jej stabilné základy sa rozšíria a stanú sa aj ich základmi.

Keď vošla do obývačky, takmer sa nahlas rozosmiala pri pohľade na úlavu na Williamovej tvári. Sedel vedľa jej otca na vŕzgajúcom gauči a Charlie mal položenú ruku na jeho pleci. Cecelia ležala rozvalená v starom červenom kresle a Emeline sa dívala do zrkadla zaveseného vedľa vchodových dverí a upravovala si vlasy.

„Máš perfektný nos, William,“ povedala Cecelia vážnym tónom.

„Och,“ vyletelo z Williama prekvapene. „Ďakujem.“

Julia sa usmiala. „Ceceliu si nevšímaj. Rozpráva tak, pretože je umelkyňa.“ Cecelia mohla využívať na strednej škole výtvarnú triedu, kedy sa jej zachcelo, a všetko vo svojom zornom poli považovala za zdroj budúcich obrazov. Keď sa jej Julia – fascinovaná zaujatým výrazom na sestrinej tvári – opýtala, na čo myslí, Cecelia odvetila: „Na fialovú.“

„Naozaj máš pekný nos,“ povedala Emeline zdvorilo, pretože si všimla, že William sa začervenal, a chcela, aby sa cítil lepšie. Emeline vnímala citové rozpoloženie v každej miestnosti a vždy sa snažila, aby sa všetci cítili pohodovo a spokojne.

„Nepozná nič od Whitmana,“ oznámil Charlie Julii. „Verila by si tomu? Prišiel v poslednej chvíli. Ukázal som mu pár veršov, aby som ho navnadil.“

„Nikto nepozná nič od Whitmana okrem teba, ocko,“ namietla Cecelia.

Fakt, že William nepoznal žiadnu z básní Walta Whitmana, Juliu iba dodatočne utvrdil, že jej frajer sa od otca naozaj líši. Podľa Charlieho hlasu vedela, že pil, ale ešte nebol opitý. V ruke držal pohár do polovice naplnený topiacimi sa ľadovými kockami.

„Môžem ti v knižnici rezervovať *Listy trávy*, ak chceš,“ navrhla Sylvie Williamovi. „Stoja za prečítanie.“

Julia si Sylvie stojacu vo dverách do kuchyne vôbec nevšimla. Muse-la sa len teraz vrátiť zo služby v knižnici a jej pery mali tmavočervený odtieň, čo znamenalo, že sa medzi regálmi opäť bozkávala s jedným zo svojich chlapcov. Sylvie končila strednú školu a všetok voľný čas trávila prácou, aby si našetrila na vysokú. Nezískala by štipendium ako Julia, pretože na to nevynaložila toľko úsilia ako jej staršia sestra. Sylvie vynikala v predmetoch, ktoré ju zaujímali, ale zo všetkého ostatného mala trojky alebo štvorky. Julia riadila svoje odhodlanie ako kosačku na trávu a prekosiť sa strednou školou s ďalším cieľom pred sebou.

„Ďakujem,“ odpovedal William. „Poéziu však celkovo veľmi nečítam.“

Julia si bola istá, že William nezachytil farbu pier jej sestry a ak by si ju aj všimol, nevedel by, čo znamená. K Sylvie mala Julia zo sestier najbližšie a Sylvie bola tiež jediným človekom, ktorý ju dokázal zaskočiť a obrať o slová. Prečítala stovky románov – bola to jej jediná životná záľuba a koníček – a zo všetkých tých kníh si vyťahla životný cieľ: zažiť obrovskú lásku, ktorá sa udeje iba raz za život. Bol to detský sen, ale Sylvie sa ho stále držala oboma rukami. Každý jeden deň hľadala toho pravého – svoju spriaznenú dušu. A počas služieb v knižnici sa bozkávala s chlapcami, aby si to nacvičila, kým ho nakoniec stretne.

„Nie je správne takto trénovať,“ hovorievala jej Julia, keď v noci ležali bok po boku v tmavej spálni. „A vôbec, láska, akú hľadáš, ani neexistuje. Konceptia zaľúbenia vo všetkých tých knihách – *Búrlivé výšiny*, *Jana Eyrová*, *Anna Kareninová* – je postavená na tom, že je to sila, ktorá ňu zničí. Sylvie, všetko sú to tragédie. Zamysli sa nad tým, všetky tie romány sa končia zúfalstvom alebo smrťou.“

Sylvie si povzdychla: „Ale tu nejde o tragédiu. V dnešných časoch tie knihy čítame, pretože láska v nich je taká mohutná a úprimná, že sa od nej nedokážeme odtrhnúť. Nie je zničujúca, je skôr obohacujúca. Keby som mala to šťastie zažiť niečo podobné...“ Zmlkla, neschopná vyjadriť slovami, ako veľa by to pre ňu znamenalo.

Julia pri pohľade na sestrine červené pery pokrútila hlavou, pretože tento sen sa jej raz určite vypomstí. Sylvie až príliš záležalo na veciach a priveľmi žila vo svojej hlave. Označia ju za pobehlicu a nakoniec si vezme nejakého dobre vyzerajúceho niktoša, pretože sa na ňu bude dívať pohľadom, ktorý jej pripomenie Heathcliffa.

Emeline rozprávala o triednom učiteľovi, ktorý dostal podmien-

ku za fajčenie marihuany. „Je taký úprimný,“ vyhlásila. „Porozprával nám o všetkom, aj ako ho chytili. Akoby nerozumel dospeláckym pravidlám, čo môže povedať a čo by si mal nechať pre seba. Celý čas som mala chuť upozorniť ho, aby bol ticho.“

„Mala si ho upozorniť aj na to, aby už nefajčil,“ dodala Cecelia.

„Nenajeme sa už?“ Rose vyšla zo spálne pekne upravená a na seba mala jedny zo svojich lepších domácich šiat. „Rada ťa spoznávam, William. Máš rád červené víno?“

Postavil sa z nízkeho gauča, vystrúc svoje dlhé telo. Prikývol. „Teší ma.“

„Panenka skákavá!“ Rose zaklonila hlavu, aby sa naňho pozrela. Merala ledva meter päťdesiat. „Julia, nespomenula si nám, že chodíš s obrom.“

„No nie je úchvatný?“ opýtal sa Charlie. „Našu Juliu má omotanú okolo prsta, čo som nikdy nepovažoval za možné. Pozrite sa na jej úsmev!“

„Ocko,“ napomenula ho Julia.

„Na akej pozícii hráš?“ spýtal sa Williama.

„Malé krídlo.“

„Ha! Ak si ty malé krídlo, nerád by som stretol to veľké.“

„Zaujímalo by ma, aké je evolučné vysvetlenie takejto výšky,“ podotkla Sylvie. „Potrebovali sme ľudí, ktorí nakúkali ponad múry, aby sa uistili, že sa neblíži nepriateľ?“

Všetci v miestnosti vrátane Williama sa zasmiali a Julia mala pocit, že vyzerá trochu roztrasene. Podišla k nemu a zašepkala: „Je toho na teba priveľa?“

Stisol jej ruku, čo znamenalo áno aj nie.

Večera nebola chutná. Napriek tomu, že Rose pestovala nádhernú zeleninu, nenávidela varenie, a tak sa pri príprave večere striedali. A zelenina nebola pre nich – dvojčky ju každý víkend predávali na farmárskych trhoch v neďalekej bohatej štvrti. S varením bola na rade Emeline, čiže mali mrazené polotovary. Host' dostal pravo prednostného výberu a William siahol po morčacom mäse, ktoré bolo servírované na podnose s malými priehradkami na kašu, hrášok a brusnicovú omáčku. Zvyšok rodiny si nedbalo vybral po ňom a pustili sa do jedla. Emeline urobila aj sladké rožky – vybrala ich z obalu a upiekla v rúre. Tie vyvolali nadšenie a zmizli do desiatich minút.

„Moja mama pripravovala na večeru presne tú istú značku, keď som bol malý,“ podotkol William. „Bolo fajn znovu ju ochutnať. Ďakujem.“

„Som rada, že ťa naša večera neznechutila,“ odvetila Rose. „Chcela by som sa opýtať, či ťa vychovávali ako katolíka.“

„Chodil som do katolíckej školy v Bostone.“

„Pôjdeš pracovne v otcových šľapajach?“ vyzvedal Charlie.

Jeho otázka Juliu prekvapila a videla, že sestry boli rovnako zaskočené. Charlie nikdy nespomínal prácu, nikdy sa na ňu nikoho nepýtal. Svoje zamestnanie v papierni nenávidel. Podľa Rose ho z nej nevyhodili len preto, že majiteľom bol jeho kamarát z detstva. Charlie svojim dcéram ustavične pripomínal, že práca človeka nedefinuje.

„Ocko, a čo človeka definuje?“ opýtala sa ho Emeline pred niekoľkými rokmi, keď to zasa raz spomenul. Vyriekla to s dievčenskou roztočilosťou. Všeobecne ju považovali za najcitlivejšiu a najúprimnejšiu zo štyroch sestier. „Tvoj úsmev,“ odpovedal Charlie. „Nočná obloha. Rozkvitnutý drieň pred domom pani Ceccioneovej.“

Julia ho počula a pomyslela si: *Nezmysel. A nijako to nepomôže mame, ktorá musí každý týždeň prať oblečenie cudzích ľudí, aby zaplatila účty.*

Možno sa Charlie iba snažil položiť otázku, ktorú podľa neho kládli frajerom svojich dcér aj ostatní otcovia. Po jej vyslovení dopil svoj pohár a načiahol sa za fľašou vína.

„Ocko vyzeral vystrašene,“ podotkla neskôr v tme spálne Sylvie. „A počula si, ako mama použila slovo *preľaknutý*? Nikdy takto nehovorí. Obaja sa pred Williamom predvádzali.“

„Nie, pane,“ odpovedal mu William. „Môj otec pracuje ako účtovník. Ja –“ zaváhal a Julia si pomyslela: *Je preňho ťažké odpovedať, pretože nepozná odpoveď. Chýbajú mu odpovede.* Po chrbte jej prešiel záchvev vzrušenia. Julia sa špecializovala na odpovede. Odkedy vedela hovoriť, komandovala svoje sestry, poukazovala na ich problémy a poskytovala im riešenia. Niekedy to sestry rozčuľovalo, ale priznali sa tiež, že mať nablízku „majstra na riešenie problémov“ je výhoda. Jedna po druhej ju vyhľadávali a ostýchavo sa priznávali: *Julia, mám problém.* Či už šlo o protivného chlapca, prísneho učiteľa, alebo stratu požičaného náhrdelníka, Julia sa ich žiadosti potešila, pomädľila si ruky a vymyslela, čo s tým.

William pokračoval: „Ak mi nevyjde basketbal, tak by som mo-

hol...“ stíchol a vyzeral rovnako stratene ako Charlie pred malou chvíľou, akoby jeho jedinou nádejou bolo, že sa koniec vety zázračne objaví sám od seba.

„Mohol by sa stať profesorom,“ doplnila Julia.

„Fiha,“ zvolala Emeline uznanelivo. „Jeden celkom pekný profesor býva o dve ulice ďalej a ženy ho neustále obletujú. Nosí parádne saká.“

„Profesor čoho?“ spýtala sa Sylvie.

„Netuším,“ odpovedala jej Emeline. „Na tom predsa nezáleží.“

„Jasné, že na tom záleží.“

„Profesor,“ vyslovil Charlie, akoby Julia práve povedala „astronaut“ alebo „prezident Spojených štátov“. Rose stále hovorí o vysokej škole, ale jej vzdelanie sa skončilo strednou školou a Charlie zanechal štúdium po narodení Julie. „To by bolo niečo!“

William vrhol na Juliu pohľad, sčasti ďakovný, sčasti však znamenal niečo iné, a vrava okolo nich pokračovala.

Keď sa neskôr večer prechádzali po okolí, William nadhodil: „Čo mal znamenať ten profesor?“

Julia cítila, ako jej do líc nabieha červeň. „Chcela som ti pomôcť a Kent mi povedal, že píšeš knihu o histórii basketbalu.“

William jej nevedomky pustil ruku. „Naozaj? Nie je to kniha – v tomto štádiu skôr súbor poznámok. A neviem, či z toho niekedy vznikne kniha. Neviem, čo z toho bude.“

„Je to pôsobivé,“ povedala. „Nepoznám žiadneho iného vysokoškolačka, ktorý by vo voľnom čase písal knihu. Je to veľmi ambiciózne. Podľa mňa to znie ako niečo, čo by robil budúci profesor.“

Pokrčil plecami, ale videla, že nad tým premýšľa.

William sa v prítmí týčil nad ňou. Muž, ale ešte mladý. Pilsen bol v ten večer pod tmavomodrou oblohou mĺkvy. Stáli v bočnej uličke. O niekoľko uličiek napravo videla vežu Kostola sv. Prokopa, kam jej rodina chodievala na nedeľnú omšu. Julia myslela na Sylvie, ako ju niekto bozkáva pod jasným osvetlením knižnice opretú o regál so sci-fi románmi. Vystrela sa a potiahla Williama za predok bundy. *Skloň sa!*

Poznal ten signál, a tak sa zohol. Ich pery sa stretli – jemné, teplé – a pritlsli sa k sebe uprostred uličky, uprostred ich románika, uprostred jej štvrte. Julia zbožňovala Williamove bozky. Už sa predtým s niekoľkými chlapcami bozkávala, ale tí k bozkávaniu pristupovali, ako keby to bol štartovací výstrel pri šprinte. Cieľovou čiarou bol pravdepodobne

sex, ale ani jeden z chlapcov neočakával, že sa tam dostane, jednoducho sa každý snažil dobehnúť čo najďalej, skôr než Julia preteky ukončí. Bozk na líce prešiel do bozku na pery, ktorý rýchlo vyeskaloval do jazýčkového, a potom jej chlapec začal ohmatávať prsník, akoby sa snažil zistiť jeho veľkosť. Julia nikdy nikoho nepustila ďalej, ale všetky tieto zážitky boli pre ňu také stresujúce, že bozky vnímala len ako mokré a bezohľadné. William bol však iný. Jeho bozky boli pomalé a nesúťaživé, vďaka čomu sa vedela Julia uvoľniť. Cítila sa bezpečne, rôzne časti jej tela sa prebúdžali, a tak k nemu pritísila svoje mäkké telo ešte bližšie. Pri Williamovi prvýkrát túžila po niečom viac. Túžila po ňom.

Keď sa od seba konečne odtiahli, zašepkala mu do hrude: „Odídem odtiaľto.“

„Odkiaľ? Z domu tvojich rodičov?“

„Áno a z celej tejto štvrte. Po vysokej. Keď...“ teraz prišlo na rad jej zaváhanie, „keď sa začne môj naozajstný život. Nič sa nezačína tu, videl si moju rodinu. Ľudia sa tu zaseknú.“ Predstavila si pôdu v maminej záhrade: bohatú, kamenistú, lepkavú na dotyk. Pošúchala si dlaň o Williamovu bundu, akoby si z nej chcela zotrieť tú špinu. „V Chicagu sú oveľa krajšie štvrte. Sú ako z iného sveta. Budeš sa chcieť niekedy vrátiť do Bostonu?“

„Páči sa mi tu,“ odvetil. „A páči sa mi aj tvoja rodina.“

Julia si uvedomila, že pri čakaní na jeho odpoveď zadržáva dych. Už sa rozhodla, že William bude jej budúcnosť, ale netušila, či to on cíti rovnako, aj keď predpokladala, že áno. „Aj ja ich mám rada,“ prikývla. „Len nechcem skončiť ako oni.“

Keď sa Julia neskôr v tú noc vkradla domov a do malej spálne, o ktorú sa delila so Sylvie, našla v nej všetky sestry oblečené v nočných košeliach. Víťazoslávne sa na ňu usmievali.

„Čo?“ zašepkala, ale nedokázala im úsmev neopätovať.

„Si zaľúbená,“ potichu povedala Emeline a dievčatá ju stiahli na posteľ, oslavujúc udalosť, že prvá z nich odovzdala srdce chlapcovi. Dvojičky aj so Sylvie sa na ňu zvalili. Urobili to už miliónkrát. A aj keď to s ich rastúcimi telami bolo čoraz náročnejšie, vedeli, kde si majú uložiť končatiny a ako sa majú poskladať, aby sa tam zmestili.

Julia sa zasmiala a dlaňou si pritom zakryla ústa, aby nevydala žiaden zvuk a nezobudila rodičov. Prekvapilo ju, keď sa jej v objatí sestier v očiach objavili slzy. „Možno som,“ odpovedala.

„Schvaľujeme ho,“ podotkla Sylvie. „Pozerá sa na teba ako na svätý obrázok.“

„Páči sa mi farba jeho očí,“ pridala sa Cecelia. „Majú nezvyčajný od tieň modrej. Namaľujem ich.“

„Nie je to tvoj druh zaľúbenia,“ vysvetlila Julia, aby veci uviedla na pravú mieru. „Je to skôr rozvážny druh lásky.“

„Samozrejme,“ odpovedala Sylvie a pobožkala ju na líce. „Si rozvážny človek. A veľmi sa s tebou tešíme.“

WILLIAM JU POŽIADAL O RUKU v predposlednom ročníku. Taký bol plán, Juliin plán. Zoberú sa rovno po promóciách. Po absolvovaní fascinujúceho predmetu o pracovnej a organizačnej psychológii si zmenila zameranie z humanitného na ekonomické. Učila sa o systémoch, o tom, že každý podnik sa skladá zo súboru zložitých jednotiek, motivácií a činností. A že ak jedna časť nefunguje alebo zlyhá, môže to zničiť celú spoločnosť. Jej profesor bol obchodný konzultant, ktorý radil spoločnostiam, ako zefektívniť a zlepšiť pracovný proces. V lete pred posledným ročníkom Julia pre profesora Coopera aj pracovala, robila si poznámky a na veľké papiere kreslila grafy obchodných operácií. Rodina sa jej smiala pre tmavomodré lodičky a kostýmčeky, ale ona zbožňovala chlad klimatizovaných kancelárskych budov a to, ako sa všetci obliekali, akoby brali seba a svoju prácu vážne, dokonca zbožňovala aj presun cez mraky cigaretového dymu cestou na dámske toalety. Muži vyzerali tak, ako si Julia myslela, že by mali vyzerieť, a v tom roku kúpila Williamovi na narodeniny elegantnú bielu košeľu na zapínanie. Na Vianoce k nej plánovala pridať ešte menčestrové sako. William sa rozhodol premeniť Juliin návrh, aby sa stal profesorom histórie, na skutočnosť. Julia oceňovala eleganciu svojich plánov: zasnuby toto leto, promócie a svadba budúce leto a William potom nastúpi na doktorandské štúdium. Veľmi sa jej páčilo žiť v tejto chvíli, keď mala budúcnosť priamo pred sebou a nie kdesi v diaľke. Celé detstvo čakala, až vyrastie, aby mohla byť práve tu a zberať všetky plody dospelosti.

William strávil posledné leto v basketbalovom tréningovom tábore Severozápadnej univerzity a Julia sa s ním na konci dňa často stretávala v športovom areáli, aby sa spolu navečerali. Na nádvorí občas

narazila na Kenta, keď musel odísť skôr z tréningu kvôli brigáde v školskej ošetrovni. Mala ho rada, ale cítila sa v jeho prítomnosti trochu neprijemne. Zdalo sa, že sa na seba vôbec nevedia naladiť, a často prehovorili v tej istej chvíli. Keď boli s Williamom a on niečo povedal, obaja zareagovali a hovorili jeden cez druhého. Rešpektovala ho – plánoval predsa ísť na medicínu – a mal na Williama dobrý vplyv. Za jej neprijemné pocity mohla sčasti aj túžba zapáčiť sa mu. Nebola si istá, či ju má rád. Preberala pri ňom v mysli rôzne témy na rozhovor a hľadala takú, ktorá by im poskytla pevnú pôdu pod nohami.

„Dobrý večer, šéfová,“ pozdravil ju Kent, keď ju v ten večer zbadal. „Počul som, že v korporlačnom svete dosť boduješ.“

„Nevolaj ma tak,“ povedala, ale usmiala sa. Bolo nemysliteľné brať čokoľvek, čo vyšlo z Kentových úst, ako urážku – tón jeho hlasu a ľahký úsmev túto možnosť nepripúšťali. „Ako ide basketbal?“

„Veselo,“ odvetil a spôsob, akým to povedal, Julii pripomenul Cece-liino nadšené „na fialovú“.

„Náš chlapec bol dnes naozaj vo forme,“ nadhodil. „Toto leto si vážne užíva. Je fajn vidieť ho takého.“

V Juliinom uchu to malo nádych podpichnutia, ale nerozumela, čo jej chce Kent naznačiť. Myslel si snáď, že nechce, aby sa William bavil?

Keď sa rozlúčil, sadla si na lavičku a čakala. Potriasla hlavou a hnevvala sa, že dovolila Williamovmu kamošovi vyvieť ju z miery. Vyťahla z kabelky zrkadielko, opäť si na pery naniesla rúž a postavila sa, keď zbadala svojho nádherného snúbenca vychádzať z telocvične uprostred hŕstky vysokých urastených mladíkov. Nedávno stretla na ulici známou zo seminára biológie z prvého ročníka, ktorá jej povedala: *Počula som, že si sa zasnúbila s tým vysokým chlapcom s krásnymi očami. Je veľmi zlatý.* Keď kráčali na večeru do kaviarne, pevne ho držala za ruku.

William bol spomalený a nedokázal viesť rozhovor, kým do seba nedostal aspoň tisíc kalórií a do tváre sa mu nevrátila farba. Julia na druhej strane sršala nadšením a nevedela prestať referovať o každej sekunde svojho dňa.

„Profesor Cooper povedal, že som prirodzená riešiteľka problémov,“ pochválila sa.

„Má pravdu,“ súhlasil William, nakrájal pečený zemiak a vložil si kúsok do úst.

„Rozmýšľala som, či pokračuješ v písaní.“ Naučila sa nenazývať to knihou. „Mohol by si to použiť ako svoju záverečnú prácu.“

„Mám v tom zmätok,“ zareagoval. „V poslednom čase som veľmi nestíhal písať a neviem sa rozhodnúť, na čo sa mám zamerať.“

„Veľmi rada si to prečítam.“

Pokrútil hlavou.

Chcela sa opýtať: *A Kent to už čítal?* Ale netúžila počuť Williamovu súhlasnú odpoveď. Chcela si tú knihu prečítať, pretože ju zaujímal a bola zvedavá, či je dobrá. Či sa v nej nachádza potenciál na vybudovanie kariéry.

„Tento rok budem začínať,“ nadhodil. „Tréner povedal, že moja hra sa zlepšila.“

„Začínať?“

„Začínať každú hru. Budem súčasťou najlepšej päťice. Keď prídu skauti z NBA, uvidia ma hrať.“

„To je skvelé,“ potešila sa. „Budem ti držať palce.“

Usmial sa. „Ďakujem.“

„Povedal si už rodičom o našom zasnúbení?“

Pokrútil hlavou. „Ešte nie. Mal by som, ja viem. Ale,“ zaváhal, „nemyslím si, že ich to zaujíma.“

Julia si uvedomovala, že jej úsmev je príliš napätý. William sa vyhýbal rozhovoru s rodičmi už týždne. Podľa nej sa im hanbil povedať, že požiadal o ruku Američanku s talianskymi koreňmi z chudobnej rodiny. Porozprával jej toho o svojom detstve dosť, aby vedela, že jeho otec má výborne platenú prácu a že matka nemusí pracovať vôbec. Pravdepodobne majú na svoje jediné dieťa vysoké nároky, ale William to nechce priznať a Julia odmieta otvorene vysloviť svoje obavy. Napätým hlasom, ktorý ladil s jej napätým úsmevom, povedala: „Nebuď smiešny! Sú to predsa tvoji rodičia.“

„Počuj,“ začal, „viem, že by bolo zvláštne nepozvať ich na našu svadbu, ale nemyslím si, že ich tam potrebujeme mať.“ Všimol si výraz v jej tvári a dodal: „Viem, že je to nezvyčajné. Som len úprimný.“

„Zavolaš im ešte dnes,“ vyhlásila. „A budem stáť vedľa teba. Som očarujúca, určite si ma obľúbia.“

William chvíľu mlčal a potom mu klesol pohľad, čo naznačovalo, že je od nej na míle vzdialený. Keď k nej opäť vzhliadol, pozeral na ňu ako na problém, ktorý treba vyriešiť.

„Lúbiš ma?“

„Áno,“ odpovedal a zdalo sa, že jeho odpoveď v ňom niečo vyriešila. „Dobre, poďme na to.“

O hodinu, sediac na tvrdej drevenej lavičke v staromódnej telefónnej búdke v jeho internáte, vytočili Boston. Zodvihla Williamova mama a on ju pozdravil. Ženu prekvapilo, že počuje jeho hlas, ale bola zdvorilá. Potom prehovorila Julia – aj jej vlastným ušiam to znelo príliš hlasno, akoby rozprávala cez megafón – a Williamova mama znela vzdialene. Povedala, že má niečo v rúre a že je milé, že sa budú brať, ale už musí končiť.

Celý telefonát netrval dlhšie ako desať minút.

Keď Julia položila slúchadlo, zalapala po dychu. Snaha priblížiť sa k neprístupnej žene na druhom konci linky z nej vysala všetok vzduch.

Keď bola opäť schopná prehovoriť, skonštatovala: „Mal si pravdu. Nechce prísť.“

„Je mi to ľúto,“ utešoval ju. „Viem, že ťa to sklamalo. Tvoja predstava svadby v sebe zahŕňa všetkých.“

Julia sa tíska k Williamovi na malej lavici. V búdke na chodbe bolo teplo. Teplota, sklamanie a sympatie k tomuto chlapcovi – to všetko v nej narastalo. William si zaslúžil rodičov, ktorí by ho bozkávali na líce, rovnako ako to robili jej rodičia. Plánovali mať sex až po svadbe, aj keď toto predsavzatie už raz alebo dvakrát takmer porušili. Vzdialená žena v telefónnom slúchadle jej odovzdala Williama spôsobom, ktorý sa jej zdal takmer rovnako významný ako svadobný sľub. Potrebovala sa oňho postarať, potrebovala ho ľúbiť každou časťou svojho tela. Vlastne, musí to urobiť hneď teraz. Bola vzrušená, sukňa sa jej v tesnom priestore stočila okolo pása a potrebovala byť k nemu ešte bližšie, aby bolo opäť všetko v poriadku.

„Mohli by sme byť v tvojej izbe sami?“ opýtala sa.

Spolubývajúceho mal celé leto preč. William so spýtavým výrazom prikývol.

Vzala ho za ruku a odviedla po chodbe až do izby, kde za nimi zamkla dvere.